

KVALITETSVURDERING AF

LEMVIG MUSEUM

2014

Indhold

INTRODUKTION TIL KULTURSTYRELSENS KVALITETSVURDERING.....	2
LEMVIG MUSEUM.....	4
<i>Nøgletal i 2013</i>	4
KULTURSTYRELSENS SAMLEDE VURDERING.....	5
KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER.....	6
<i>Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse</i>	6
<i>Ressourcegrundlag</i>	8
<i>Forskning</i>	9
<i>Formidling</i>	11
<i>Samlingsvaretagelse</i>	14
<i>Museets arbejde med fysisk planlægning</i>	16
FREMTID	17
KVALITETSVURDERINGSFORLØBET PÅ LEMVIG MUSEUM.....	18

INTRODUKTION TIL KULTURSTYRELSENS KVALITETSVURDERING

Kvalitetsvurderinger er en del af Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte og kvalificere en professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste ti år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer sig om udredningen om bevaring af kulturarven fra 2003 (bevaringsplanen), udredning om museernes formidling fra 2006 (formidlingsplanen), forskningsstrategien for Kulturministeriets område fra 2008, digitalisering af kulturarven fra 2008, Kulturministeriets digitaliseringsstrategi fra 2009, den internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed fra 2010, den nationale undersøgelse af museernes brugere, Kulturministeriets anbefalinger for god ledelse af selvejende kulturinstitutioner fra 2011, Kulturministeriets udredning om fremtidens museumslandskab og endelig Kulturministeriets digitaliseringsstrategi fra 2012.

Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Kulturstyrelsens hjemmeside:

www.kulturarv.dk/museer/museumsdrift/kvalitetsvurdering

Kvalitetsvurderingen indeholder Kulturstyrelsens anbefalinger til museet samt en beskrivelse og vurdering af de forhold, der danner baggrund for anbefalingerne. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilkudsydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, regnskab, årsberetning og arbejdsplan samt museets indberetning til Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". Desuden indgår kvalitetsvurderingsmødet på museet med deltagelse fra museets bestyrelse og hovedtilkudsyder, der ofte er museets hjemkommune.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Kulturstyrelsens vurdering og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Kulturstyrelsens anbefalinger. Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

1 år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.

LEMVIG MUSEUM

Lemvig Museum er et statsanerkendt kulturhistorisk museum.

Museet har status af selvejende institution. Det blev etableret i 1931 og statsanerkendt i 1948.

Museets ansvarsområde er nyere tids kulturhistorie i Lemvig Kommune.

Lemvig Kommune er museets offentlige hovedtilskudsgiver.

Den arkæologiske virksomhed i Lemvig Kommune varetages af De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune.

Nøgletal i 2013

- Lemvig Museum havde 48.205 brugere
- Museets samlede omsætning var 4,1 mio. kr.
- Egenkapitalen var på 3,1 mio.kr.
- Museet rådede over ca. 6 årsværk, heraf 2 fastansatte videnskabelige årsværk.

KULTURSTYRELSENS SAMLEDE VURDERING

Det er Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Lemvig Museums opgavevaretagelse er ikke helt tilfredsstillende. Museet har en differentieret formidling, samlingen forekommer rimeligt dækkende for ansvarsområdet, den er registreret og indberettet til det centrale kulturarvsregister.

Men museets forskning opfylder ikke kriterierne i det almene forskningsbegreb og magasinerne lever ikke op til dagens standard.

Museets primære udfordring er det spinkle ikke-statslige tilskudsgrundlag, som i 2013 kun lige netop opfylder den nye museumslovs krav om minimum 2 mio. kr. i kraft af fondstilskud.

KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

Arbejdsgrundlag

Lemvig Museums ansvarsområde er nyere tids kulturhistorie i Lemvig Kommune. Det fremgår af vedtægterne, at kulturhistorien skal perspektiveres, idet museet skal lægge "særlig vægt på at udforske og formidle Vestjyllands kulturhistoriske placering i forhold til omverdenen, herunder Lemvig-egnens rolle i Limfjords- og Nordsøregionen."

Desuden arbejder museet med emnerne digtning, kunst, åndsliv og naturvidenskab, hvor "disse er af betydning for forståelsen af den lokale kulturhistorie." Denne for et kulturhistorisk museum usædvanlige formulering har bl.a. udmøntet sig i museets engagement i Jens Søndergaards Museum, Planetstien og Skulpturhaven.

Af museets arbejdsplan 2011-14 fremgår, at det er museets mission: "at fremme forståelsen for Lemvig-egnens kultur, historie, litteratur, kunst og natur og bidrage bredt til egnens udvikling gennem forskning, indsamling, registrering, bevaring og formidling."

Den tilhørende vision er formuleret af digteren Thøger Larsen (1875-1928): "At søge vort livs perspektiv i fortid og fremtid, at give nuet dybde og dimension." Larsens formulering suppleres af fem mere konkrete delvisioner for det samlede arbejde under overskrifterne: Faglighed, formidling, lokalt engagement, samarbejde og arbejdsplads.

Museet har et "målsætningsprogram", som gør rede for museets opgaver, værdigrundlag og kvalitetsmål. Målsætningsprogrammet udsiger, hvor museet gerne vil hen, men det giver ikke – som en strategi ville gøre – nogen anvisning på hvilke prioriteringer, museet kan blive nødt til at foretage på vejen mod målene.

Organisation

Lemvig Museum er organiseret som én enhed med fire forskellige besøgssteder:

- Lemvig Museum i "Vesterhus", den oprindelige museumsbygning i Lemvig fra 1931. Her findes den overordnede kulturhistoriske udstilling og indføring i egnens historie. Her er publikumsmodtagelse, administration, magasiner, arkiver og 7-8 kontorarbejdspladser
- Jens Søndergaards Museum i Bovbjerg, 10 km mod sydvest, med arbejdsplads til en kioskmedarbejder, som af praktiske grunde deles af et vagthold på 4 personer
- Flyvholm Redningsstation på Harboøre Tange, halvvejs til Thyborøn, ubemandet
- Alexander Newskij-udstillingen på Kystcentret i Thyborøn godt 20 km fra Lemvig. Her er ingen daglige medarbejdere fra Lemvig Museum, idet løbende opsyn varetages af Kystcentrets personale.

Museet er opmærksom på, at arbejdspladsen på Jens Søndergaards Museum er ret isoleret, og at det er vigtigt, at vedkommende medarbejder føler sig som en del af museet.

Museets støtteforening, Museumsforeningen for Lemvig og Omegn, er integreret i museet, så museets og foreningens bestyrelse er sammenfaldende. I 2013 havde foreningen 325 medlemmer. I vedtægterne står, at foreningen driver museet. Men museet har formelt status af selvejende institution og derfor er det bestyrelsen, der leder museet og er dets øverste myndighed.

Museet er medlem af en lang række kulturhistoriske foreninger og organisationer, herunder ICOM, Organisationen Danske Museer (ODM) og Limfjordsmuseernes Samvirke. Museets leder fungerer som kasserer og sekretær for Samvirket.

Ledelse

Lemvig Museum ledes af en bestyrelse og den daglige leder, museumslederen.

Med henblik på at nedbringe antallet af bestyrelsesmedlemmer fra 15 til ni reviderede museet i 2013 sine vedtægter, der samtidig blev tilpasset den nye museumslov. Museet oplyser, at syv til otte medlemmer vælges på Museumsforeningens årlige generalforsamling, mens et til to udpeges af kommunalbestyrelsen for Lemvig Kommune. Museets bestyrelse består således i dag af ni medlemmer, hvoraf et til et udpeges af Lemvig Byråd. De øvrige otte medlemmer vælges for to år ad gangen af museumsforeningen på dennes ordinære generalforsamling.

Museet oplyser, at de fleste bestyrelsesmedlemmer er valgt på baggrund af særlige professionelle kompetencer, fx inden for ledelse, økonomi, jura, markedsføring, forskning og museumsdrift. Aktuelt er gennemsnitsalderen i bestyrelsen 56 år og kønsfordelingen tre kvinder og seks mænd.

Museet har ikke noget forretningsudvalg.

Selvom museets bestyrelse ved den nylige revision af vedtægterne har ladet sig inspirere af Kulturministeriets "Anbefalinger for god ledelse i selvejende kulturinstitutioner", er der fortsat tale om en temmelig stor bestyrelse og en bestyrelse, hvis medlemmer ikke eksplicit udpeges på baggrund af særlige professionelle kompetencer.

Bestyrelsen holder normalt seks møder om året og der foreligger en forretningsorden.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet i vedtægterne fastslår betydningen af at perspektivere den lokale kulturhistorie ved at "udforske og formidle Vestjyllands kulturhistoriske placering i forhold til omverdenen, herunder Lemvig egnens rolle i Limfjords- og Nordsøregionen"
- at museet har et strategisk grundlag (mission og vision) for sit virke, og har formuleret et "målsætningsprogram", der gør rede for en overordnet målsætning for museet og opsætter kvalitetsmål for museets opgaveløsning.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har taget aktivt skridt til at reducere bestyrelsen fra 15 til ni medlemmer, og at der foreligger en skriftlig forretningsorden.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke har en overordnet strategi for sin samlede virksomhed

- at der i vedtægterne står, at museet er en "selvejende institution, der drives af museumsforeningen."

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet udarbejder en overordnet langsigtet strategi for museets samlede virksomhed, der med afsæt i museets mission og vision beskriver sammenhæng mellem museets forskellige besøgssteder og museets faglige opgavevaretagelse, organisation og ressourcegrundlag
- at museet fortsat overvejer bestyrelsens størrelse og sammensætning med henblik på at sikre professionalisering
- at museet ved førstkommende revision af vedtægterne justerer formuleringen "selvejende institution, der drives af museumsforening" til "museet er en selvejende institution med en museumsforening. Museet og museumsforeningen har samme bestyrelse."

Ressourcegrundlag

Økonomi

Museets samlede omsætning i 2013 var på 4,1 mio. kr. Indtægterne var baseret på:

Tilskud fra staten	1,6 mio. kr. ¹
Tilskud fra kommune	1,8 mio. kr.
Tilskud fra region	0,35 mio. kr. ²
Ikke-offentlige tilskud	0,4 mio. kr.
Egen indtjening	0,3 mio. kr.
Årets resultat	119.000 kr.
Museets egenkapital	3,1 mio. kr.

Kulturstyrelsen konstaterer, at museets samlede økonomiske driftsgrundlag er spinkelt.

Som følge af nye bestemmelser i museumsloven er statstilskuddet fra 2013 forhøjet til 1 mio. kr. Museet er opmærksom på, at det nuværende ikke-statslige tilskudsgrundlag kun i kraft af fondstilskud lever op til det minimumskrav på 2 mio. kr. som museet i 2016 (med 2014 regnskabet) skal dokumentere at have. Det er et forhold, museets ledelse (leder og bestyrelse) sammen med Lemvig Kommune arbejder på at finde en holdbar løsning på.

Bygninger

Udover det fredede "Vesterhus" på museets hovedadresse i Lemvig ejer museet også den bygning i Bovbjerg, der rummer Jens Søndergaards Museum. Begge bygninger er velholdte. I Thyborøn, hvor museet viser udstillingen om Alexander Newskij, stiller Kystcentret et udstillingsrum gratis til rådighed for museet, ligesom Lemvig Kommune vederlagsfrit lader museet benytte Flyvholm Redningsstation til sin formidling og kælderen under Klinkby Skole som magasin.

¹ incl.to engangs-tilskud på henholdsvis 300.000 fra formidlingspuljen til ny formidling på Flyvholm Redningsstation og 300.000 til formidlingsprojekt i Limfjordsmuseernes Samvirke

² Engangstilskud til projekt Jernkysten

Museets samlede udgifter til bygningsdrift- og vedligehold var i 2013 på ca. 275.000 kr., svarende til ca. 8 % af museets samlede udgifter.

Personale

Lemvig Museum rådede i 2013 over i alt ca. seks årsværk. Heri indgik et pædagogisk og to videnskabelige årsværk. Mindre end et årsværk blev udført af personer i tidsbegrænsede stillinger.

Museet har ingen fast plan for kompetenceudvikling af personalet, men oplyser, at medarbejdere bevilges efteruddannelse og deltagelse i kurser på ad hoc basis.

Det er tilfredsstillende:

- at museet kun anvender 8 % af sine midler til bygningsdrift og -vedligehold
- at museet i lyset af sin størrelse ikke har nogen plan for kompetenceudvikling af personalet.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet har en spinkel økonomi, og at det ikke-statslige tilskudsgrundlag kun i kraft af usikre fondstilskud lever op til kravet på 2 mio. kr.. Opmærksomheden henledes på, at tilskudskravet i 2016 vurderes ud fra det seneste regnskab (2014 regnskab).

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet i dialog med Kommunen arbejder for at sikre et bæredygtigt økonomisk grundlag, der fra 2016 imødekommer lovens minimumskrav

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Et museums forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

Lemvig Museums forskning har, siden museet fik professionel ledelse i 1972, haft udgangspunkt i etnologisk teori og metodik, inspireret bl.a. af den nyere svenske etnologiske forskning og ”ny kulturhistorie”. Denne tilgang omfatter såvel en analyse af lokale/regionale økonomiske, sociale og kulturelle relationer, som en søgen efter og kortlægning af nøglesymboler og nøglescenarier, der af lokalbefolkningen selv opfattes som væsentlige for forståelsen af den lokale identitet.

I de senere år har Lemvig Museum lagt hovedparten af sin forskningsvirksomhed i regi af Limfjordsmuseernes Samvirke. I 2006 formulerede museet i samarbejde med Samvirket et fælles undersøgelses- og indsamlingsprogram vedr. Limfjordsegnens kulturhistorie. Siden har de seks museer i fællesskab gennemført et årligt forskningsprojekt. Der indgår ikke andre vidensinstitutioner/universiteter i samarbejdet.

Ved siden af Limfjordsmuseernes Samvirke har museet udført en række projekter, der foruden publikationer, har resulteret i indsamlinger, udstillinger og anden formidling af ansvarsområdet.

Lemvig Museum har desuden gennem årene haft et tæt samarbejde med nabomuseet i Holstebro, og der er gennemført flere fælles forskningsprojekter.

Til brug for Kulturstyrelsens vurdering af museets forskning har museet indsendt en fortegnelse over sine forskningspublikationer fra de seneste fire kalenderår samt en begrundelse for, hvorfor to af titlerne kvalificerer sig som forskning i henhold til det almene forskningsbegreb. For så vidt angår Chr. Ringskous artikel: ”Thyborøn Fri – kampen om Limfjordens vestlige indsejling” fremhæver museet, at artiklen tager udgangspunkt i en problemstilling, at den bidrager med ny viden og at den forholder sig til øvrig forskning på området. Som argumenter for Mie Buus og Svend Jørgensens artikel om Limfjordens kroer anføres, at den baserer sig på etnologiske feltstudier, at den er disponeret ud fra en række analytiske begreber og at den sætter det kulturhistoriske materiale ind i en nutidig sammenhæng.

Det er Kulturstyrelsens opfattelse, at ingen af de syv publikationer kan betegnes som forskning efter det almene forskningsbegreb. Enten reflekterer de ikke over teori, metode og forskningsstatus, eller også har artiklerne og publikationerne karakter af formidlende, faktaoplysende tekster uden at emnet perspektiveres i forhold til lignende undersøgelser.³ Det skal understreges, at Kulturstyrelsen opfatter publikationerne som god formidling af museets undersøgelser.

Listens syv titler, der alle har en klar relation til museets ansvarsområde, er fordelt på fem artikler og to selvstændige publikationer. Ingen af de syv har været underkastet ekstern fagfællebedømmelse. På nær en enkelt artikel står Lemvig Museum som udgiver af dem alle.

Museet har udover sin arbejdsplan 2011-14 også en skriftligt formuleret strategi for forskningen, herunder formulering af målsætning og emnemæssige satsningsområder.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har en skriftligt formuleret forskningsstrategi

Det er tilfredsstillende:

- at museet deltager i Limfjordmuseernes Samvirke med henblik på at løfte forskningsforpligtelsen i fællesskab med de andre museer omkring Limfjorden

Det er ikke tilfredsstillende:

- at ingen af museets publikationer fra de seneste fire år kan betegnes som forskning efter det almene forskningsbegreb

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet supplerer de lokalt rettede publikationer med en eller flere fagfællebedømte publikationer eller artikler.

³ I henhold til den nyligt reviderede museumslov skal et museums forskning leve op til det almene forskningsbegrebs krav om transparens, gyldighed og originalitet. Det vil i korthed sige, at forskningen skal basere sig på en eksplicit problemstilling, den skal redegøre for den anvendte metode og for den forskningstradition, den indskrives i, og den skal resultere i ny viden.

- at museet prioriterer sin virksomhed på en sådan måde, at det kan realisere det punkt i museets egen forskningsstrategi, der tilsiger at Lemvig Museums forskning skal leve op til standarderne i det almene forskningsbegreb.

Formidling

Lemvig Museum er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

Museet har en nedskrevet formidlingsstrategi, som med afsæt i museumsloven, vedtægter og museets målsætningsprogram gør rede for, hvordan og gennem hvilke medier formidlingen skal finde sted. Det har i praksis udmøntet sig i, at museet formidler væsentlige dele af sit ansvarsområde gennem udstillinger, omvisninger, foredrag, arrangementer, undervisning, publikationer og via hjemmeside.

Museet har medarbejdere med professionelle formidlingskompetencer, og det indgår i relevante faglige netværk og samarbejder med andre museer og vidensinstitutioner om sin formidling.

Udstillingerne varierer dog kvalitativt fra traditionelle genstands- og interiørudstillinger af ældre dato (Vesterhus), over den pæne ophængning af kunst (Bovbjerg), til nyudviklede udstillinger, hvor der anvendes varierede digitale og brugerinddragende formidlingsformer og medier mv. (Flyvholm og Thyborøn). Udstillingsstederne supplerer hinanden for så vidt som nogle af de centrale temaer i oversigtsudstillingen i Vesterhus uddybes i de andre tematiske udstillinger i Thyborøn, Flyvholm og Bovbjerg. Men udstillingerne kan også ses isoleret.

Udstillinger

Udstillingerne i Vesterhus giver en overordnet introduktion til områdets kulturhistorie. En væsentlig pointe er, at Lemvigegnen aldrig har været et tilbagestående udkantsområde, men at kvægbønder og deres forbindelse med verden omkring Nordsøen i høj grad har bragt velstand til området. Lemvig var ikke udkant, men en købstad, hvor f.eks. Damernes Magasin endnu i 1970'erne præsenterede den nyeste franske mode.

Denne perspektivrige pointe fortøner sig dog noget, fordi museet forsøger at formidle mange forskellige historier på den trange plads i Vesterhus: Forlis og strandinger på Vesterhavskysten, tegneserieforfatteren Gantriis og hans "Livets gang i Lidenlund", en bondestue, egnens oldtidshistorie set med en lokal 4. classes øjne. Der er også et rum med malerier af forskellige lokale kunstneres værker, således blandt andet maleren Niels Bjerre. Kunsten præger også museets have, hvor der står en samlingstenskulpturer af billedhuggeren Torvald Westergaard, Lemvig.

Forfatteren Thøger Larsen boede i Lemvig, og hans person og interesse for astronomi er ikke kun et tema i et af rummene, det er også inspiration til Planetstien, som museet og Kommunen etablerede for godt 20 år siden. Planetstien er en skalamodel af solsystemet i målestokken 1:1 milliard. Den består af en række skulpturer i granit og bronze, der er opstillet i landskabet langs en offentlig sti, der begynder tæt ved museet. Museet opfatter planetstien som en del af sin formidling.

Sammenfattende forekommer udstillingerne i Vesterhus ikke helt tidssvarende i deres form og udtryk. Det viser sig blandt andet i teksttunge afsnit i udstillinger, udbredt brug af plancher og et præg af hjemmegjorthed i deres æstetiske udtryk. Indholdsmæssigt savner man tiden efter 1960, herunder f.eks. Cheminova.

Med vedtægternes krav om at den kunst, museet beskæftiger sig med, skal være af betydning for forståelsen af den lokale kulturhistorie, lægger museet op til en spændende integration af kunst- og kulturhistorie, men det er ikke noget der åbenlyst præger udstillingerne.

På Kystcentret i Thyborøn har museet siden 2006 vist en udstilling om den russiske orlogsfregat Alexander Newskijs spektakulære forlis og ikke mindst de mange myter, denne voldsomme begivenhed siden har givet inspiration til.

Forlis, strandinger og dertil hørende forsøg på redning er temaet for en ubemandet udstilling, der under titlen ”Jernkysten” er indrettet i Flyvholm Redningsstation på Harboøre Tange med den gamle ro-redningsbåd som centrum. Udstillingen er fra 2013.

På Bovbjerg viser museet Jens Søndergaards værker i kunstnerens tidligere sommerhus, som i dag i udvidet form fremstår restaureret og vel vedligeholdt. Jens Søndergaards Museum blev en del af Lemvig Museum i 1997. Oplevelsen af Søndergaards malerier med motiver fra stedet tilføjes en ekstra dimension i kraft af den dramatiske beliggenhed tæt ved den høje kystskrænt.

Lemvig Museum er sig sin kulturhistoriske forpligtelse bevidst og har en ambition om at behandle Søndergaard og områdets øvrige kunstnere i et kulturhistorisk perspektiv. I Jens Søndergaards Museum har dette perspektiv tilsyneladende ikke påvirket ophængningen, der virker traditionel kunstmuseal.

Bovbjergs usædvanlige landskab er emne for en lille plancheudstilling, som vedligeholdes af Lemvig Museum og siden midten af 1980’erne har hængt i et åbent skur tæt ved Jens Søndergaards Museum.

Anden formidling

Museet har året igennem programsatte arrangementer for brugerne i og uden for museet. Arrangementerne omfatter bl.a. foredrag og ture i landskabet i samarbejde med Nordvestjysk Folkeuniversitet, omvisninger og byvandring i Lemvig. Af museets årsberetning fremgår, at museet i 2013 gennemførte i alt 37 arrangementer uden for museet.

Digital formidling

Museets hjemmeside er professionelt tilrettelagt, overskuelig og opdateret. Flere steder i udstillingerne benytter museet QR-koder. I forbindelse med udstillingen om Jernkysten i Flyvholm Redningsstation har museet udviklet en app. Den kan downloades i redningsstationen og benyttes som supplement til udstillingen, men den kan også benyttes som selvstændig formidling af emnet, f.eks. i skolen.

Undervisningstilbud

Museet har annoncerede, aldersdifferentierede undervisningstilbud, undervisningsforløb og -materialer, målrettet folkeskoler, gymnasier og seminarier.

Undervisningsforløbet og -materiale om ”Jens Søndergaard og museet i det senmoderne Samfund” er tilgængeligt på www.interface.dk.⁴ På www.skoletjenesten.dk tilbyder museet fire forløb til grundskolen og de samme fire til ungdomsuddannelserne. Museet er ikke repræsenteret på Undervisningsministeriets læringsportal www.emu.dk.

Museet deltager i projektet Learning Museum, som er et landsdækkende udviklings- og samarbejdsprojekt, der har til hensigt at styrke og udvikle samarbejdet mellem museumsverdenen, læreruddannelsen og skoleverden.

13 hold fra fem skoler benyttede i 2013 museets undervisningsmateriale og -forløb, og samlet set benyttede i alt 45 hold fra forskellige undervisningsinstitutioner museets pædagogiske tilbud.

Museets brugere

Lemvig Museum oplyser, at det i 2013 havde

- 2.989 besøgende på ”Vesterhus”
- 5.216 på Jens Søndergaards Museum
- 30.000 (anslået) på Alexander Newskij udstillingen i Thyborøn.
- 10.000 (anslået) på Planetstien, Skulpturhaven og minimuseet på Bovbjerg

Der er ikke nogen separat tælling af besøgende i Alexander Newskij-udstillingen. Det anførte tal på 30.000 refererer til det samlede antal besøgende for hele Kystcentret.

Kun museets afdeling på Bovbjerg, Jens Søndergaards Museum, havde praktisk mulighed for og et tilstrækkeligt antal besøgende til at kunne deltage i Den Nationale Brugerundersøgelse. Det fremgår af undersøgelsen, at det i 2013 især var ældre aldersgrupper (50+), der besøgte museet, og at de kom i forbindelse med at de var på egnen for at holde ferie. Tallene viser desuden, at der var relativt få lokale beboere fra Lemvig og omegn (3 %) blandt museets publikum, og at det udenlandske publikum især var tysk. Undersøgelsen viser endvidere, at den samlede vurdering af museumsoplevelsen ligger på niveau med de øvrige kulturhistoriske museer.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har en differentieret formidlingsvirksomhed med brug af varierede formidlingsformer
- at museet formidler områdets kulturhistorie på tre separate, men relevante adresser
- at museet har medarbejdere med professionelle formidlingskompetencer
- at museet har differentierede undervisningstilbud, som er tilrettelagt med udgangspunkt i udstillingerne og i skolernes fag og læseplaner
- at museet har en velfungerende hjemmeside
- at museet har en nedskrevet formidlingsstrategi.

Det er tilfredsstillende:

- at museet lægger vægt på at behandle områdets malere, digtere og deres værker i et kulturhistorisk perspektiv
- at museet inddrager det omgivende landskab i sin undervisning og formidling.

⁴ Interface.dk er en platform for partnerskaber mellem museer og uddannelsesinstitutioner, som i fællesskab udvikler undervisningsforløb.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet på den begrænsede plads i Vesterhus forsøger at fortælle så mange forskellige historier, at den overordnede pointe - Lemvig var (er?) ikke udkant – risikerer at drukne i mangfoldigheden
- at udstillingerne i Vesterhus ikke forekommer helt tidssvarende i deres form og udtryk
- at Lemvig-egnens nyere kulturhistorie efter 1960 er næsten fraværende
- at det ikke mere eksplicit fremgår, hvordan den kunst, museet udstiller lever op til vedtægternes krav om at være af betydning for forståelsen af den lokale kulturhistorie.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet i højere grad fokuserer udstillingerne i Vesterhus på de overordnede og centrale dele af fortællingen om Lemvig-egnen
- at museet benytter professionel udstillingsekspertise i Vesterhus, sådan som det allerede har gjort til udstillingen om Alexander Newskij og på Flyvholm Redningsstation
- at museet ikke kun i undersøgelser, men også i udstillingssammenhæng gør tiden efter ca. 1960 nærværende
- at museet overvejer, om det også i praksis lever op til vedtægternes formulering om at arbejde med emnerne digtning, kunst, åndsliv og naturvidenskab, hvor disse er af betydning for forståelsen af den lokale kulturhistorie
- at museet i højere grad bruger Jens Søndergaard-samlingen og Torvald Westergaard-samlingen i en kulturhistorisk kontekst og på den baggrund bringer flere facetter af fortællingen af Lemvigs historie i spil tværfagligt.

Samlingsvaretagelse

Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

Museet vurderer, at dets samling dokumenterer alle centrale aspekter af museets ansvarsområde. Samlingen omfatter ca. 9.000 kulturhistoriske genstande og 230 kunstværker.

Museet har en nedskrevet indsamlingspolitik, der prioriterer enkeltstående betydningsbærende genstande, dvs. genstande, der illustrerer problemstillinger og pointer, som gennem museets undersøgelser og forskning i det konkrete emne har vist sig at være centrale. Indsamlingspolitikken betoner desuden, at størstedelen af museets indsamling foregår som ”aktiv reflekteret indsamling i forbindelse med museets undersøgelser og forskning.”

I 2013 indsamlede museet syv genstande, hvoraf de seks var passivt indsamlet, dvs. at det var genstande, som museet fik tilbudt uden at museet aktivt havde søgt efter dem. Argumentet for at acceptere genstandene var, at de faldt inden for de emner, der følger af ansvarsområdet.

Museet har påbegyndt en gennemgang af malerisamlingen med henblik på at fokusere bevaringsindsatsen og med henblik på at udskille værker med ringe relevans for samlingen. Efter ansøgning og tilladelse fra Kulturstyrelsen udskilte museet 616 genstande med ringe proveniens i 2013.

Registrering & indberetning

Museet er forpligtet til at registrere sin samling og indberette den til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KID).

Lemvig Museum har registreret hele sin kulturhistoriske samling i det fællesmuseale registreringssystem Regin og fuldt ud indberettet genstandene til Museernes Samlinger. Museet har ligeledes registreret hele sin kunstsamling i Regin og har indberettet samtlige 230 kunstværker til Kunstindeks Danmark.

Museet har beskrevet sin egen registreringspraksis og -historik, og det har skriftlige retningslinjer for registreringer og indberetninger for henholdsvis kunst- og kulturhistorie. Museet har personale med relevant registreringskompetence, og det er almindelig praksis at anføre den faglige begrundelse for indsamlingen som led i registreringen.

Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets opbevaring, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

Lemvig Museum opbevarer sine samlinger i udstillingerne, i to mindre loftsmagasiner over ”Vesterhus” samt i et kældermagasin under Klinkby Skole få km. uden for Lemvig.

Konserveringscenter Vest har i april og maj 2014 vurderet bevaringsforholdene i museets udstillinger og magasiner. Af rapporten fremgår, at 61 % af den kulturhistoriske samling er i hhv. formidlingsegnet (19 %) og stabiliseret (42 %) tilstand, og at 39 % er i hhv. behandlingskrævende (34 %) og svært skadet (5 %) tilstand.

Konserveringscenterets rapport viser yderligere, at lidt for kraftigt lys og manglende dataloggere er et gennemgående kritikpunkt på samtlige museets udstillingsadresser. Mere problematisk er det, at størstedelen af genstandene på loftsmagasinet i ”Vesterhus” skal gøres rene og at flere genstande plages af aktive borebilleangreb. Men den mest alvorlige kritik rejses mod bevaringsforholdene i kældermagasinet under Klinkby Skole. Her har konservator fundet udbredte angreb af skimmelsvamp, vanskelige adgangsforskel, dårlige rengøringsforhold og potentiel risiko for vandskade fra vandør i loftet og afløb i gulvet.

Konserveringscenterets rapport understøtter Kulturstyrelsens indtryk af, at bevaringsforholdene i kælderen under Klinkby Skole er væsentligt under dagens standard.

Museets udstillinger er forsynet med moderne tyveri- og brandalarmanlæg med direkte opkobling til vagtcentral. Magasinet i Klinkby mangler brandalarm.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet er ajour med registrering og indberetning af sin samling af genstande til Museernes Samlinger.

Det er tilfredsstillende:

- at museet fører en restriktiv og fagligt reflekteret indsamlingspraksis på baggrund af en nedskrevet indsamlingspolitik
- at museet sikrer god registreringspraksis gennem uddannet personale, dokumenteret praksis og historik og nedskrevne retningslinjer/procedurer for registreringsarbejdet
- at museet reagerede hurtigt, da det fik kendskab til angreb af borebiller på loftsmagasin på Vesterhus.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets indsamlingspolitik fremstår som en isoleret anvisning på, hvilke genstandstyper, der skal prioriteres, uden relation til en overordnet strategi for museets samlede virksomhed
- at museets indsamling i 2013 ikke synes at følge anvisningerne i indsamlingspolitikken.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at kun 61% af samlingen er i formidlingsegnet og stabiliseret tilstand.
- at museets magasin under Klinkby Skole har skimmelangreb, rummer risiko for vandskade pga. vandør og afløbsbrønd i lokalerne, at det har dårlige adgangsforhold og lav sikringsgrad, og at det er dårligt rengjort til skade for de opmagasinerede genstande
- at der i genstande på museets loft over Vesterhus kan forekomme angreb af borebiller.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet lader indsamlingspolitikken indgå i en overordnet strategi for museets samlede virksomhed
- at museet med udgangspunkt i Bevaringscenter Vests rapport formulerer en prioriteret plan for det samlede bevaringsarbejde. Planen skal omfatte såvel den udbedrende som den præventive bevaringsindsats, og skal udover den konserveringsfaglige vurdering være prioriteret i forhold til genstandenes kulturhistoriske værdi og deres formidlingsmæssige potentiale
- at museet gennemfører en gennemgang af den del af samlingen, der er i behandlingskrævende og i svært skadet tilstand med henblik på vurdering af genstandene/værkernes forsknings- og formidlingsmæssige betydning og behovet for udskillelse
- at museet prioriterer at få skabt egnede rammer om alle genstandene i museets udstillinger
- at museet flytter sine magasinerede genstande til fællesmagasinet i Skive den dag dette måtte stå færdigt.

Museets arbejde med fysisk planlægning

De statsanerkendte kulturhistoriske museer skal gennem samarbejde med plan- og fredningsmyndighederne arbejde for, at væsentlige bevaringsværdier sikres for eftertiden.

Museet varetager inden for sit ansvarsområde opgaver i henhold til museumslovens kapitel 8 inden for nyere tids kulturhistorie. Det indebærer, at museet skal bidrage med at udpege, undersøge, dokumentere og sikre bevaringsværdier som led i kommunernes fysiske planlægning.

Museet deltog i 2013 med udformningen af to lokalplaner, og det havde 12 bygge- og anlægssager til gennemsyn. Museet fandt anledning til at gøre indsigelse mod en enkelt byggesag, men den blev ikke taget til følge af Kommunen. Derudover har museet også været involveret i udarbejdelsen af havneplanen for Lemvig og planer for kulturmiljøer i Thyborøn og Harboøre.

Lemvig Kommune og museet erklærer samstemmende, at samarbejdet er velfungerende og at det har betydning for den endelige udformning af lokalplaner og afgørelse af bygge- og anlægssager.

Det arkæologiske ansvar i Lemvig Kommune varetages af De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune.

FREMTID

Både Lemvig Kommune og museet giver udtryk for glæde over, at Lemvig har sit eget museum, så fusion med andre museer indgår ikke i museets fremtidsvision. Det gør til gengæld et øget forsknings-samarbejde i Limfjordsmuseernes Samvirke, som museet gerne ser suppleret med samarbejde om formidling.

KVALITETSVURDERINGSFORLØBET PÅ LEMVIG MUSEUM

Kvalitetsvurderingsbesøget på Lemvig Museum fandt sted den 20. maj 2014.

Tilstede var:

Fra museet:

- Michelle Welle Tange, kommunal repræsentant i museets bestyrelse
- Daniel Eiler, museets formand
- Mette Lund Andersen, museumsleder
- Inger Bjørn Knudsen, museumsinspektør (første halvdel af dagen med besigtigelsen)
- Lars Mathiesen, forvalter og skoletjenesteansvarlig (første halvdel af dagen med besigtigelsen)

Fra Lemvig Kommune:

- Henrik Thygesen, formand for familie- og kulturudvalget i Lemvig Kommune
- Jan Lilholt, kulturkonsulent, Lemvig Kommune

Fra Kulturstyrelsen:

- Sidsel Risted Staun, museumskonsulent
- Eske Wohlfahrt, specialkonsulent

I forbindelse med besøget besigtigedes udstillingen om Alexander Newskijs forlis på Kystcentret i Thyborøn, udstillingen om redningsvæsen i Flyvholm Redningsstation, Jens Søndergaards Museum i Bovbjerg, magasin i kælderen under Klinkby Skole samt udstillinger, kontorer og magasiner på museets hovedadresse i "Vesterhus" i Lemvig.

(seneste redaktion den 7.10.2014)